

Okresní soud v Českém Krumlově
Linecká 284
381 20 Český Krumlov

V Brně dne 10. 12. 2020

Nezletilá: ██████████, nar. ██████████

Matka: ██████████, nar. ██████████

obě bytem ██████████

Zastoupeny: Zuzanou Candigliota, advokátkou se sídlem Burešova 615/6, 602 00 Brno

Návrh na zrušení usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 11. 2020, sp. zn. 0 Nc 14/2020

Okresní soud v Českém Krumlově vydal dne 26. 11. 2020 předběžné opatření sp. zn. 0 Nc 14/2020, kterým bylo nařízeno předání nezletilé ██████████ (dále „nezletilá“) do péče Nemocnice České Budějovice, a. s., dětské oddělení. Nezletilá a její matka ██████████ (dále „matka“) podaly proti předběžnému opatření odvolání. Krajský soud v Českých Budějovicích jako odvolací soud usnesením ze dne 2. 12. 2020, č. j. 6 Co 1398/2020, které bylo právní zástupkyni doručeno dne 7. 12. 2020, povrdil předběžné opatření s tím, že do výroku doplnil „za účelem posouzení jejího zdravotního stavu a poskytnutí nezbytné lékařské péče, a to v souvislosti s úrazem, který nezletilá utrpěla dne 25.11.2020“. Dále odvolací soud uvedl, že při rozhodování o odvolání se nepřihlíží k tomu, zda po vydání předběžného opatření pominuly důvody, pro které bylo nařízeno, popřípadě že bylo zrušeno nebo zaniklo. Odvolací soud uvedl, že pokud odvolatelka navrhuje zrušení předběžného opatření, nic jí nebrání, aby si podala návrh na zrušení ve smyslu § 462 z. ř. s.

Tímto nezletilá a matka (dále „navrhovatelky“) podávají návrh ve smyslu § 462 z. ř. s. na zrušení uvedeného předběžného opatření. Návrh je podáván i za nezletilou, i když není ve zmíněném ustanovení uvedena jako aktivně legitimovaný subjekt, a to z toho důvodu, že je předběžným opatřením hrubě zasaženo do jejích práv a jeho zrušení je v jejím nejlepším zájmu. Předběžné opatření je nedůvodné, nezákonné a nepřiměřeně zasahuje do práv nezletilé a matky na ochranu soukromého a rodinného

života, do práva nezletilé na ochranu zdraví a fyzické integrity a do práva matky na svobodu myšlení a svědomí.

Popis skutkového stavu

Dne 25. 11. 2020 byla nezletilá přijata do Nemocnice České Budějovice za účelem poskytnutí zdravotní péče z důvodu zranění po kopnutí koněm do hlavy. Byly vyloučeny traumatické změny a byla zjištěna drobná tržná ranka v délce asi 5 mm zasahující do podkoží. Matka sdělila personálu, že nezletilá není očkována, proto bylo ze strany lékařů indikováno podání postexpoziční profylaxe tetanu ve formě vakcinace a podání lidského imunoglobulinu proti tetanu. Matka odmítla aplikaci vakcíny, ale nezletilá byl podán lidský imunoglobulin a byla jí předepsána antibiotika formou tablet (matka nitrožilní podání antibiotik odmítla). Matka odmítla další hospitalizaci nezletilé a podepsala propouštěcí zprávu a negativní reverz, ve kterém je výslovně uvedeno: „**Pacientka t. č. není v přímém ohrožení života**“.

Přestože nezletilá nebyla v přímém ohrožení života, personál nemocnice dne 26. 11. 2020 kontaktoval orgán sociálně-právní ochrany dětí při Městském úřadu v Kaplici (dále OSPOD) s tím, že nezletilá se vzhledem k utrpěnému úrazu a přístupu její matky „**jeví jako dítě přímo ohrožené na životě a na zdraví v důsledku možné manifestace tetanu**“. Na základě tohoto oznámení podal OSPOD tentýž den návrh k Okresnímu soudu v Českém Krumlově na vydání předběžného opatření, kterým by nezletilá byla předběžně svěřena do péče Nemocnice České Budějovice. Z dostupných listin nevyplývá, že by OSPOD jakkoliv zjišťoval, jaké míře rizika je nezletilá vystavena, jaká opatření připadají k úvahu ke snížení tohoto rizika, nebo že by si OSPOD od Nemocnice České Budějovice vyžádal zdravotnickou dokumentaci, z které by si mohl ověřit, jaký zdravotní stav nezletilé byl zjištěn, co bylo doporučeno a jak byla matka poučena.

Okresní soud v Českém Krumlově tomuto návrhu obratem vyhověl a téhož dne vydal předběžné opatření sp. zn. O Nc 14/2020, kterým bylo nařízeno předání nezletilé do péče Nemocnice České Budějovice, a. s., dětské oddělení. Soudkyně stejně jako OSPOD nezjišťovala, jaké míře rizika je nezletilá vystavena, jaká opatření připadají k úvahu ke snížení tohoto rizika, ani si od Nemocnice České Budějovice nevyžádala zdravotnickou dokumentaci, nebo alespoň propouštěcí zprávu. Nezjistila ani názor matky a nezletilé, neprojevila žádnou snahu o jakékoliv mírnější řešení. Rovnou téhož dne přistoupila k pokusu o výkon rozhodnutí spolu se soudním vykonavatelem, několika dalšími pracovníky soudu a pracovníci OSPOD. Tento pokus spočíval v „přepadení“ rodiny v jejich domě v podvečer a domáhání se vydání nezletilé, což bylo extrémně stresující pro nezletilou a její celou rodinu. Nezletilá v této situaci musela uprchnout z domu, aby se dostala do bezpečí před nečekaným a agresivním útokem vůči ní, její svobodě a integritě. Pokus o výkon předběžného opatření představoval extrémní narušení základních potřeb nezletilé – potřeby jistoty a bezpečí. Nakonec matka po opakovaných výhrůžkách, že budou vyraženy dveře, umožnila prohledání domu, ale nezletilá nebyla nalezena. Stejný pokus o odebrání se opakovl na druhý den a po nezletilé bylo vyhlášeno policejní pátrání.

Nezletilá je přitom od propuštění z nemocnice v naprostém pořádku, dosud nevykazovala žádné známky nemoci, pouze užívala antibiotika a jediné reálné ohrožení pro ni představuje trvajícím předběžné opatření a pokusy o jeho výkon.

Matka dne 27. 11. 2020 telefonovala na dětské oddělení Nemocnice České Budějovice a požádala o nahlédnutí do zdravotnické dokumentace nezletilé. To jí bylo odmítnuto. Proto obě navrhovatelky dne 29. 11. 2020 prostřednictvím své právní zástupkyně zaslaly Nemocnici České Budějovice výzvu k okamžitému zdržení se protiprávního jednání, žádost o bezodkladné umožnění nahlížení do

zdravotnické dokumentace nebo zaslání její kopie a stížnost ve smyslu zákona o zdravotních službách. Nemocnice byla vyzvána, aby se v případě vynucení předběžného opatření a dodání nezletilé do nemocnice zdržela provádění jakýchkoli zdravotních služeb na nezletilé bez souhlasu rodičů a bez jednoznačného naplnění zákonných podmínek pro poskytnutí zdravotních služeb bez souhlasu s odvoláním na výhradu svědomí. Stížností bylo požadováno prošetření zneužití hlášení OSPODu, nepravdivé označení nezletilé za přímo ohroženou na životě a na zdraví a zamlčení, že předchozího dne byl shledán a v propouštěcí zprávě uveden opak – že nezletilá přímo ohrožená není. Nemocnice v reakci na stížnost následně jakékoliv pochybení odmítla.

Dne 1. 12. 2020 bylo matce v Nemocnici České Budějovice po počátečních problémech nakonec umožněno nahlédnutí do zdravotnické dokumentace nezletilé. Vzhledem k tomu, že nezletilá byla v průběhu hospitalizace odebrána krev, z které bylo možno zjistit, zda má protilátky proti tetanu, resp. jakou hladinu protilátek, matka se při nahlížení do dokumentace zeptala primáře dětského oddělení, zda toto bylo zjišťováno a s jakým výsledkem. Primář se k matce choval arogantně a odmítl jí na tuto otázku odpovědět s tím, že si to má najít ve zdravotnické dokumentaci. Vzhledem k tomu, že tato otázka nebyla matce vysvětlena při hospitalizaci a nebyly jí poskytnuty žádné informace ohledně toho, co bylo z odběru krve zjišťováno, tak je logické, že se na to chtěla zeptat a bylo na místě jí to srozumitelně zodpovědět, zvláště když primář evidentně měl čas při nahlížení jí toto zodpovědět. Ze zdravotnické dokumentace nicméně nevyplývá, že by protilátky byly zjišťovány. Primář také matku při nahlížení neprofesionálně obviňoval z rizika krvácení do mozku.

Dne 3. 12. 2020 nechala matka provést nezletilé odběr krve za účelem zjištění protilátek proti tetanu a dne 7. 12. 2020 bylo z výsledků vyšetření zjištěno, že nezletilá má hodnoty protilátek, které jí zajišťují krátkodobou ochranu.

Mezitím matka hledala nového praktického lékaře pro nezletilou. Po několika odmítnutí ze strany jiných lékařů matka dne 8. 12. 2020 telefonicky domluvila přijetí do péče a prohlídku u poskytovatele zdravotních služeb v oboru dětské lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost SANARE s. r. o. Dne 8. 12. 2020 nezletilou vyšetřila lékařka tohoto poskytovatele MUDr. Lenka Valhová, která nezletilou krátce prohlédla, prohlédla ranku a podívala se nezletilé do krku. Lékařka shledala, že ranka po úrazu je čistá, nezletilá nejeví žádné známky onemocnění. Důvod k hospitalizaci neshledala – o žádném důvodu matku neinformovala. Nicméně matce nebyla o přijetí do péče a o této prohlídce vystavena žádná lékařská zpráva s tím, že na druhý den proběhne důkladnější prohlídka ze strany majitelky MUDr. Alexandry Matoušové včetně administrativy ohledně přijetí do péče. Následující den, 9. 12. 2020, se matka s nezletilou dostavila dle domluvy znovu. MUDr. Matoušová pouze konstatovala, že na nezletilé nic nevidí a že vypadá dobře, ale blíže jí nijak nevyšetřila. Od matky zjišťovala, zda nezletilou nechá naočkovat. Matka jí sdělila, že ještě není rozhodnutá, a lékařka najednou začala tvrdit, že s tím nechce mít nic společného a odmítla nezletilou přijmout do péče. Matka lékařku požádala, aby jí aspoň vystavila lékařskou zprávu o zjištěném stavu nezletilé, ale to lékařka odmítla. Podle našeho názoru došlo k protiprávnímu odmítnutí přijetí nezletilé do péče. Pokud by tento poskytovatel měl naplněnou kapacitu, tak by to bylo sděleno hned na začátku, a nikoliv způsobem, že nejprve jedna lékařka nezletilou zběžně vyšetří a objedná ji na druhý den k administrativě ohledně přijetí a na druhý den je nejprve matka dotazována, zda nezletilou nechá naočkovat, a teprve poté je odmítnuto její přijetí do péče. Také došlo k porušení povinnosti poskytovatele předat pacientovi zprávu o poskytnutých zdravotních službách, neboť minimálně první den došlo k vyšetření nezletilé, i když pouze ke zběžnému vyšetření. Matka tedy nyní pro nezletilou hledá jiného registrujícího poskytovatele v oboru praktické lékařství pro děti a dorost.

Odůvodnění

Nezletilá není ohrožená na životě a na zdraví

Nezletilá nebyla a není ohrožena na životě. To bylo potvrzeno již v propouštěcí zprávě z Nemocnice České Budějovice. Nezletilá již na druhý den po propuštění byla plně aktivní, nejevila žádné známky nemoci a pouze užívala antibiotika a hojila se jí drobná ranka na čele. Bylo zjištěno, že má hodnoty protilátek k zajištění krátkodobé ochrany.

Při prohlídce nezletilé ze strany MUDr. Lenky Valhové nebyl zjištěn žádný život nebo zdraví ohrožující stav, který by vyžadoval hospitalizaci, a už vůbec ne neodkladnou péči k záchraně života a zdraví. V takovém případě by totiž nepochybně lékařka matce doporučila hospitalizaci nebo by rovnou volala zdravotnickou záchrannou službu k převozu do nemocnice. Soud si může vyžádat informace přímo od této lékařky.

Oznámení ze strany Nemocnice České Budějovice bylo účelové a ohrožení vykonstruované

V propouštěcí zprávě bylo uvedeno, že nezletilá není v přímém ohrožení života. Nemocnice České Budějovice hned na druhý bez opětovného vyšetření nezletilé dospěla k opačnému závěru o tom, že najednou se nezletilá „jeví“ jako přímo ohrožená na životě a na zdraví. Nemocnice přitom OSPODu a soudu zatajila velmi podstatnou informaci – zhodnocení zdravotního stavu nezletilé při propuštění. V oznámení není ani zmínka o tom, že její stav při propuštění byl zhodnocen tak, že přímo ohrožená není. Ohrožení nezletilé je účelově ze strany nemocnice vykonstruováno.

O motivaci personálu, zejména primáře, můžeme spekulovat, ale podle našeho názoru je to jeho neschopnost akceptovat, že matka odmítá očkování nezletilé. Lékařský personál nemocnice si musel být vědom toho, že s ohledem na podání imunoglobulinu a antibiotik nezletilé je její ohrožení tetanem nereálné a pouze hypotetické.

V každém případě stanovisko nemocnice nelze považovat za nezávislé expertní stanovisko, neboť v tomto případě nemocnice vystupovala jako subjekt prosazující vlastní zájmy včetně ideologických a mocenských zájmů a včetně zájmu eliminovat vlastní odpovědnost (fenomén defenzivní medicíny), k čemuž mohlo nemocnici posloužit právě oznámení k OSPOD o údajném ohrožení. Stanovisko nemocnice není věrohodné, neboť zamlčuje závěry o zdravotním stavu nezletilé v době propuštění, bez logického vysvětlení předkládá o den později opačné závěry, tyto závěry zamlčují skutečnou míru rizika pro nezletilou, tuto míru zvětšují. Přitom sama nemocnice předepsala nezletilé nevhodný typ antibiotik v rozporu s aktuálními medicínskými poznatky (penicilin namísto doporučeného metronidazolu). Postup nemocnice a arogantní jednání primáře při nahlížení matky do zdravotnické dokumentace nezletilé bylo předmětem stížnosti. Nemocnice České Budějovice shledala stížnost jako nedůvodnou, nicméně s ohledem na výše uvedené je nutné u ní dovést zjevný konflikt zájmů.

Neočkování představuje míru přijatelného rizika a realizaci svobody svědomí

Míra rizika pro nezletilou nedosahuje takové intenzity, aby odůvodňovala vydání předběžného opatření a odnětí nezletilé z péče matky.

Podle Ústavního soudu je moderní demokratický a právní stát založen na ochraně individuální a nedotknutelné svobody, jejíž vymezení úzce souvisí s důstojností člověka, přičemž tato svoboda, jejíž

součástí je i svoboda v osobních věcech, které člověk činí, je doprovázena určitou mírou přijatelného rizika (náleží sp. zn. I. ÚS 4457/12). Přímou v otázce povinného očkování Ústavní soud dovozuje existenci výjimky z důvodu svobody myšlení a svědomí rodičů, která vyžaduje, aby očkovací povinnost nebyla sankcionována, případně jinak vynucována (náleží sp. zn. I. ÚS 1253/14). Z judikatury Ústavního soudu tak vyplývá svoboda rodičů spojená s určitou mírou přijatelného rizika a tato svoboda je z ústavně relevantních důvodů uznána i v případě výhrady svědomí u povinného očkování.

Matka uplatňuje výhradu svědomí a odmítá z toho důvodu očkování nezletilé. Skutečnost, že se očkování proti tetanu doporučuje, neznamená, že jde o neodkladný zákrok k záchraně života a zdraví nezletilé, který je možné vynucovat proti vůli rodičů. Ve skutečnosti jde o preventivní zákrok, který pokud má nějaký smysl, tak do budoucna, a který má také svá rizika. Navíc matka vzhledem k tomu, že se očkování obecně nedoporučuje při užívání antibiotik, považuje očkování nezletilé v současnosti za nevhodné a více než sporné. Ani skutečnost, že je očkování proti tetanu zařazeno mezi povinné, neznamená, že očkování lze vynucovat. Povinnost očkování znamená v českém právním řádu riziko vystavení se pokutě, nikoliv vynucování očkování, neboť vynucování nemá oporu v zákoně.

Při hodnocení ne/přiměřenosti ohrožení dítěte, míry přijatelnosti rizika a míry oprávněnosti státní intervence do soukromého a rodinného života je nutné se vypořádat s **pravděpodobností vzniku škodlivého následku a mírou jeho závažnosti**.¹

Je potřeba se zabývat pravděpodobností nákazy nezletilé tetanem a vzniku z toho vyplývající závažné újmy s ohledem na statistická data i s ohledem na skutečnost, že matka nezletilé neodmítla veškeré zdravotní služby, ale došlo k ošetření ranky nezletilé a k pasivní imunizaci (podání imonoglobulinu) ve spojení s podáním antibiotik, a tedy došlo ke snížení rizika tetanu na naprosté minimum. Z konzultací s nezávislými lékaři je nám známo, že s ohledem na způsob zranění (nešlo o hlubokou a znečištěnou ránu) a na podání imunoglobulinu s antibiotiky je riziko nákazy pouze hypotetické. Podle konzultujících lékařů očkování nezletilé rozhodně nesplňuje podmínky nezbytné a neodkladné zachraňující péče.

Co se týká incidence tetanu, tak kvalifikované odhady hovoří o incidenci u zcela neočkované populace kolem 0,1 – 0,5 : 1.000.000 obyvatel ročně, což lze zjednodušit na údaj, že v České republice by (při plné neočkovanosti populace) ročně onemocněli tetanem asi 4 lidé.² To je tak mizivá míra rizika, že ji lze skutečně plně srovnávat s převážením dětí autem, které představuje pro děti větší riziko a přitom zde nedochází k zásahům státu do soukromého a rodinného života rodin s dětmi.

Také je na místě zmínit data z Německa, kde je očkování proti tetanu zcela dobrovolné. Ročně je v Německu očkováno asi 700.000 dětí, to je 97 %. Neočkovaných jsou 3 %, to je ročně asi 21.000 dětí. To v praxi znamená v praxi, že neočkovaných dětí do 10 let je asi 210.000 a dětí do 15 let asi 315.000. Za 30 let nebylo hlášeno žádné úmrtí na tetanus v této kategorii. Zemřel jeden člověk do 40 let a u něj se ani nezjistilo, jak to měl s očkováním. Dá se předpokládat, že zmíněné počty dětí měly nejrůznější

---

¹ Mgr. Anna Hofschneiderová. Praktický právní průvodce nejlepším zájmem dítěte. Liga lidských práv, 2016, s. 35 a násl. Dostupné zde: <https://lhp.cz/wp-content/uploads/Prakticky-pravni-pruvodce-nejlepsim-zajmem-ditete1.pdf>.

² MUDr. Jan Vavrečka. Očkování proti tetanu a jeho otazníky. Vitalia, 26. 4. 2013. Dostupné zde: <https://www.vitalia.cz/clanky/8-ockovani-proti-tetanu-a-jeho-otazniky>.

úrazy a že případné úrazy byly ošetřeny tak, jak se běžně ošetřují, aniž by všechny tyto děti byly po úrazu očkované, přesto nedochází dlouhodobě k úmrtím.³

Nejlepší zájem dítěte a zjištění názoru nezletilé

K rozhodnutí v této věci je potřeba se vypořádat s nejlepším zájmem dítěte a jeho složkami včetně zjištění názoru nezletilé, a na základě toho jej posoudit a určit.

Ústavní soud ve své judikatuře soustavně zdůrazňuje nejlepší zájem dítěte jakožto přední hledisko rozhodování. Podle Ústavního soudu (např. nález sp. zn. II. ÚS 2344/18) jde nejen o základní právo dítěte, ale rovněž o interpretační zásadu, tedy povinnost volit vždy výklad nejpříhodnější z hlediska nejlepšího zájmu dítěte, a procesní pravidlo nutnosti hodnotit dopad činěného rozhodnutí na dítě, kterého se týká, a reflektovat tuto úvahu v odůvodnění rozhodnutí. **Z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, že nejlepší zájem dítěte byl skutečně předním hlediskem při rozhodování, musí v něm být vyloženo, co příslušný orgán považoval za nejlepší zájem dítěte, na základě jakých kritérií k tomuto závěru dospěl a případně jak byl nejlepší zájem dítěte poměřován s dalšími důležitými zájmy či právy.**

Při posuzování nejlepšího zájmu dítěte je třeba vzít do úvahy mj. následující práva dítěte a kritéria: názor dítěte, zachování rodinného prostředí, ochrana a bezpečí dítěte, právo dítěte na zdraví a následně je třeba zjištěné dotčené zájmy dítěte posoudit ve vzájemných souvislostech a najít řešení, které je přiměřené.⁴

Při hodnocení nejlepšího zájmu dítěte je potřeba se vypořádat s mírou přijatelného rizika (viz výše), stejně jako s riziky vynucení předběžného opatření pro zdraví nezletilé, zejména:

- rizikem a nutností hospitalizace za současné epidemiologické situace, kdy nemocnice z hlediska šíření infekce (nejen koronaviru, ale i dalších nemocničních nákaz) rozhodně není bezpečným místem oproti rodinné domácnosti,
- rizikem pro psychický stav nezletilé, které může násilná hospitalizace a provedení zákroků proti její vůli způsobit trvalou psychickou traumatizaci.

Co se týká názoru nezletilé, tak ten je potřeba zjistit, protože nezletilá je ve věku, kdy je již schopna formulovat svoje názory, a protože jde v rozhodnutí o omezení její osobní svobody nucenou hospitalizací, o možný zásah do její fyzické integrity nucenými zákroky a o zásah do jejího soukromého a rodinného života v důsledku umístění (byť krátkodobého) do ústavního zdravotnického zařízení. Jde tedy o enormní zásah do práv nezletilé, který vyžaduje zjištění jejího názoru. Co se týká věku dítěte, Ústavní soud ve věci sp. zn. II. ÚS 3765/2011 judikoval, že i 7-8letý nezletilý může mít vlastní názor, činit vlastní rozhodnutí a úsudky.

Problematikou participace nezletilých dětí v soudních řízeních se soustavně zabývá Ústavní soud, který zdůrazňuje jejich právo být slyšeny a zapojeny do všech řízení, která se jich dotýkají, přičemž jejich názorům musí být věnována odpovídající pozornost. Ústavní soud odkazuje nejen na Úmluvu o právech dítěte, ale i na Evropskou úmluvu o výkonu práv dětí (č. 54/2001 Sb. m. s.), která v čl. 3 upravuje právo dítěte na informace a na vyjádření názoru v řízení, které se jej týká, tedy právo dostávat příslušné informace, právo být konzultováno a moci vyjádřit svůj názor a právo být informováno o možných

³ Zdroj: <https://www.impfkritik.de/tetanus/index.html>.

⁴ Praktický právní průvodce nejlepším zájmem dítěte (cit. výše), s. 8 a násled.

důsledcích vyhovění jeho názoru a o možných důsledcích jakéhokoliv rozhodnutí. Ústavní soud konstantně připomíná, že v řízení, jež se bezprostředně dotýká nezletilého dítěte, nelze na toto dítě nahlížet jako na pouhý objekt, o němž rozhodují jiní, či ho stavět jen do role pasivního pozorovatele událostí, ale je třeba jej vnímat jako důležitý subjekt práva a účastníka řízení a takto k němu přistupovat (např. nález sp. zn. II. ÚS 1945/08 a nález sp. zn. II. ÚS 2866/17). Práva dítěte v soudním řízení jsou také specifikována v Pokynech Výboru ministrů Rady Evropy o justici vstřícné k dětem ze dne 17. 11. 2010.⁵

Participační práva dítěte jsou zakotvena i na zákonné úrovni. Právo dítěte vyjádřit se k záležitosti, která se jej týká, je upraveno v § 867 občanského zákoníku, v § 100 odst. 3 o. s. ř. a v § 8 odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Informování dítěte o souvislostech soudního řízení je stanoveno v § 20 odst. 4 z. ř. s.

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. II.ÚS 725/18, který se rovněž týkal rozhodnutí o zásahu do fyzické integrity nezletilé v podobě očkování, bylo porušením participačních práv 11leté nezletilé její nedostatečné zapojení do soudního řízení spočívající pouze v pohovoru se soudcem, aniž by s ní někdo dále komunikoval, poskytoval jí informace o řízení a o tom, jak byl zohledněn její názor při rozhodování. Porušením participačních práv byla i skutečnost, že zastoupení nezletilé opatrovníkem bylo zcela formální a bez materiálního naplnění.

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1931/17 není ani v řízení o předběžném opatření vyloučeno zjištění názoru nezletilého dítěte, i když povinnost soudu zjistit názor nezletilého v tomto typu řízení neplatí absolutně. Je však třeba vycházet z toho, že práva nezletilých dle čl. 12 Úmluvy o právech dítěte platí v jakémkoliv řízení, které se jich týká.

Judikatura Evropského soudu pro lidská práva

Evropský soud pro lidská práva se již zabýval ve vztahu k České republice otázkou odebrání dítěte, resp. jeho umístění do nemocnice na základě předběžného opatření při nesouhlasu rodiče se zdravotními službami navrhovanými ze strany lékařů nemocnice (rozsudek ESLP ve věci Hanzelkovi proti České republice, č. stížnosti 43643/10).⁶ V daném případě bylo v zásahu státu shledáno porušení práva stěžovatelů na ochranu soukromého a rodinného života.

ESLP v rozsudku shrnul tato pravidla, která je třeba v těchto případech respektovat:

- K odůvodněnosti zásahu je třeba, aby byl založen na **relevantních a dostatečných důvodech**. Soud se musí přesvědčit, že v dané věci existovaly okolnosti odůvodňující odnětí dítěte. Před tímto opatřením soud musí **pečlivě posoudit dopad**, který odnětí dítěte bude mít na dítě a jeho rodiče, jakož i jiná řešení než odnětí dítěte z péče rodičů.
- Než se soud uchýlí k opatření v tak citlivé oblasti, **musí být bezprostřední ohrožení skutečně prokázáno**. I když opatřením nedojde k odloučení dítěte od rodičů (rodič může dítě do nemocnice doprovázet), nezbavuje to soud povinnost **prokázat, jaká rizika dítěti skutečně hrozí**, a povinnosti **zkoumat, zda lze zdraví dítěte chránit šetrnějšími opatřeními**.

⁵ V češtině dostupné zde: <https://rm.coe.int/16806a452e>.

⁶ Rozsudek je dostupný v češtině zde:

http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/2E6BD5AE1C2952DAC1257E3E0047C229?openDocument&Highlight=0.

- Odůvodnění předběžného opatření, které je velmi **stručné a pouze odkazuje na krátkou zprávu lékařů** o nějaké obecné hrozbě bez konkrétních okolností, je **nedostatečné**. Soud se musí snažit zjistit o projednávané věci více, například vyšetřením dítěte odborníkem, pečlivě posoudit všechny relevantní okolnosti a zabývat se tím, zda nelze použít jiné opatření, které představuje méně extrémní zásah do rodinného života.

K uvedenému doplňujeme, že k prokázání bezprostředního ohrožení nezletilé rozhodně nepostačuje stanovisko zaujaté a nepřátelské nemocnice, která je v konfliktu zájmů.

Stejně tak uvádíme, že se nelze vypořádat s tímto rozsudkem tak, jak to učinil Krajský soud v Budějovicích, tedy vyhýbavým tvrzením, že závěr soudu se týkal absence efektivního prostředku nápravy dle čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a že nebere v úvahu § 75c odst. 4 o. s. ř. Porušení čl. 13 je pro tuto věc nepodstatné, zde je podstatné porušení čl. 8 (právo na respektování soukromého a rodinného života) a z něj vyplývající výše uvedené závěry, které musí být respektovány.

Problematicčnost nařízeného předběžného opatření

Jak již bylo konstatováno v úvodu, předběžným opatřením bylo nařízeno předání nezletilé do péče dětského oddělení Nemocnice České Budějovice a toto předběžné opatření bylo potvrzeno odvolacím soudem s doplněním, že je to za účelem posouzení jejího zdravotního stavu a poskytnutí nezbytné lékařské péče, a to v souvislosti s úrazem, který nezletilá utrpěla dne 25. 11. 2020.

Toto předběžné opatření je problematické z několika důvodů:

- Od vydání předběžného opatření uplynuly téměř dva týdny a po jeho vydání vyšlo najevo, že bylo vydáno pouze na základě neúplných a tendenčních informací od nemocnice, která zamlčela, že den předem nezletilou propustila na negativní reverz se závěrem, že není v přímém ohrožení života, a také s dalším plynutím času je čím dál více postaveno na jisto, že nezletilá nebyla a není nijak ohrožena, pokud nemáme na mysli zcela hypotetické riziko, které představuje s ohledem na svoji marginálnost míru přijatelného rizika. Pokud bylo doporučeno před dvěma týdny pozorování nezletilé v nemocnici, tak nyní už to postrádá jakýkoliv smysl.
- I kdyby bylo nutné ověřit zdravotní stav nezletilé, tak není opodstatněné, není v zájmu nezletilé a naopak je kontraproduktivní, aby k tomu byl určen poskytovatel, který je v konfliktu zájmů, neboť jeho zájmem je krýt vlastní postup, který poslal OSPODu a soudu tendenční oznámení o údajném ohrožení nezletilé a zamlčel výše uvedenou podstatnou informaci atd. Matka nezletilé nemá k tomuto poskytovateli s ohledem na tyto skutečnosti důvěru a nesouhlasí s tím, aby si tento poskytovatel na případu její dcery prosazoval svoje vlastní zájmy. Matka se nebrání vyšetření dcery u jiného poskytovatele.
- Je nesrozumitelné, protože kromě samotného předání nezletilé do péče nemocnice z něj není jasné, jaké zdravotní úkony je na základě předběžného opatření nemocnice oprávněna učinit a zda může zasahovat do fyzické integrity nezletilé i v případě, kdy nejsou splněny podmínky zákona o zdravotních službách pro poskytnutí péče nezletilému pacientovi bez souhlasu zákonného zástupce. V předběžném opatření je použitý zjevně nesprávný termín neodpovídající situaci nezletilé – „nezbytná péče“, což je pojem definovaný zákonem o zdravotních službách tak, že jde o péči, kterou z lékařského hlediska vyžaduje zdravotní stav pacienta, který je zahraničním pojištěncem. Je zjevné, že nezbytnou péči nemůže nemocnice nezletilé

poskytnout, neboť ta není zahraničním pojištěncem. Vzhledem k tomu, že soud nepoužil terminologii zákona, není jasné, co konkrétně měl na mysli.

Závěr

Závěrem shrnujeme, že nezletilá není a ani nebyla ohrožena na životě a na zdraví v jiné míře než čistě hypotetické, a to s ohledem na očištění ranky a zaléčení antibiotiky a imunoglobulinem. Taková míra rizika představuje přijatelnou míru rizika stejně jako jakékoliv jiné běžné činnosti v životě dospělých a dětí, které nejsou bez rizika, a přesto jsou přijatelné. Naopak je potřeba zohlednit to, že samotná vakcinace představuje riziko. To, že je očkování doporučeno, a ani to, že je zařazeno ve vyhlášce mezi pravidelným („povinným“) očkovaním, neznamená, že provedení tohoto očkovaní lze vynucovat. Očkování nepatří mezi zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu. Odmítnutí vakcinace ze strany matky nemůže být důvodem k tak drastickému a extrémnímu zásahu, jako je odnětí nezletilé z péče matky a předání nezletilé do nepřátelské nemocnice. Takový postup ohrožuje nezletilou a její fyzickou i psychickou integritu mnohem víc než čistě hypotetické riziko neočkovaní. Není nám znám žádný zákonný důvod, na základě kterého by bylo trvání předběžného opatření obhajitelné.

Návrhy

Návrhujeme zrušení usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 11. 2020, sp. zn. O Nc 14/2020.

V případě, že nezletilý bude ustanoven právní zástupce (opatrovník), žádáme o ustanovení advokáta, který se specializuje na ochranu lidských práv a ochranu práv dětí. Orgány sociálně-právní ochrany dětí nejsou odborně kompetentní v tomto řízení kvalifikovaně hájit zájmy nezletilé, navíc je u nich předpoklad, že budou mít zájem krýt pochybení svých kolegyň z Městského úřadu v Kaplici.

nezl. [REDACTED], [REDACTED]

zastoupeny

Zuzanou Candigliota
advokátkou

Přílohy:

- Plná moc
- Výsledek testu na protilátky
- Článek MUDr. Vavrečky Očkování proti tetanu a jeho otazníky